

1913 májusi évszám

DEBRECZEN

független és 48-as politikai napilap.

Kedd, május 27.

1913. XLV. évfolyam.

4-ik szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

DEBRECZEN,

Darabos-utca 7. szám.

Telefon: 412.

Előfizetési ár szétküldéssel:

HELYBEN:		VIDÉKEN:	
Egy óra	1 korona	Egy óra	1 K 50 f.
Negyedévre	3 "	Negyedévre	4 K 50 f.
Félévre	6 "	Félévre	9 K — f.

Felelős szerkesztő:

NOSZLOPY TIVADAR.

Az érettségi botrányok.

Mikor lesz már vége.

Virágillatos május havában, amikor a tavaszi pompába szökő természet nagyszerű igérettel szabadítja fel az ember lelkét, sok-sok fiatalember szorong homályos szobákban, járkál reménytelenül magányos sétat helyeken és magol, magol, magol...

Amilyen gyötörően szomorú ez a kép, olyan szomorúak azok a napok, amelyeken ifjúságuk tavaszát élő fiatal emberek az érettségi tudományos inkvizíciót szenvedik végig.

Ilyenkor, május hónapjában kezdnek napfényre kíváncskolni azok a komor hírek, amelyek előbb egymagukban szaltingóva érnek el hozzánk, aztán megsokasodva, majd csapatokba verődve zudulnak le ránk és érettségi botrányról, újabb és legújabb érettségi botrányról beszélnek.

Valamelyik főgimnázium kertjének egyik odvas tájában latin írásos papírszeletet talál a pedellus. A papír a tanári szoba zöld asztalára kerül, akta lesz belőle, száraz és morózus bizonyossága „lelkismeretlen diákok morális tévelygésének”. A maturát felfüggesztik. Botrány. A humánus tudományok derék terjesztői nem tudják belátni, hogy nem az a különös, ha negyven diák nem tud fordítani Seneca bölcsészeti irataiból, hanem az, hogy egy is akad, aki tud és aki lefordítja a többieknek.

Kacagni lehetne a fiatal, érintetlen lelkű, becsületes emberkének cselszövésein, ha nem járna olyan szomorú következményekkel ez a dolog. Egyik-másik higgadtabb, a maturánap izzasztó druk-jában is megőrzi valahogy lelki nyugal-mát. Kilencre elkészül a dolgozattal, a folyosó egyik rejtett helyén, örült izga-lomban eldugja a „megoldást”, a többiek szépen sorjába kikérezkednek utána és lesillabizálják az egyiptomi hierogli-fekhez hasonlatos írást. Alig van köztük

egy is, aki otthon, nyugodt hangulatban meg ne tudná oldani a feladatot, de a maturán nem bizik magában. Zakatoló idegeitől szárnyat kapott fantáziájában úgy gondol megszokott és nagyrészt megszeretett tanáraitra, mint egy vész-bíró ságra, amely élet és halál fölött itél.

Mire való ez? Minek megkínózni annyi fiatal embert, akikhez mintha ilyes-féle kaján szónoklatot intézne a matu-rának nevezett kérlelhetetlen, fenyegető rém:

— Hiába tanultál nyolc éven keresztűl szorgalmasan. Hiába jutottál fel mérhetetlen küzdelemmel a nyolcadikba. Hiába tettél annyi vizsgát, most megbuktaknak. S akkor nincs matura, nincs megkönnyebbülés, nincs vakáció, nincs helyed az egyetemen. Hiába igazoltad nyolc hosszú esztendőn keresztül szam-talan felelettel és vizsgával, hogy eleget tettél a köteleltségeidnek? Hátha téved-tek a tanáraid.

És a fiatal ember, akinek nyolc esztendőn keresztül jogról, erkölcsről, igaz-ságról annyit beszéltek, ilyenkor élszé-dülten és lelkében kifosztottan áll ennyi igazságtalan rabulisztikával szemben.

Annyi érvet sorakoztattak fel már az érettségi ellen és még mindig pusztít ez a tudományos inkvizíció.

És még mindig vannak emberek, akik hisznek a pedagógiai okvetetlen-kedésnek a szükségességében. De nem akad illetékes ember, aki egy erőteljes akcióval porba lökje az egész korhadt intézményt.

Oda, ahol az érettségi sorsáról döntenek, nem jut el ama pisztolyok durranása, amellyel az igazi küzdelem küszöbéig sem jutott ifjú emberek vetik el maguktól fiatal életüket? Vagy gyöt-el magukkal kinnal, halállal szemben érzé-ketlenek azok, akik a hagyományt őrzik, semmi másért, csak magáért a hagyományért?

Igazán elég volt ebből az értel-metlen, gonosz játékból, amely, sajnos csak azoknak, akikkel végigjátszatják, komoly, sokszor véresen komoly tra-gédia.

Az egyetem fokozatos megnyitása

A tanári kar sérelme és aggodalma

Az egyházkerülethez fordul.

A napokban ismertettük a kultuszminisz-ternek Debreczen város tanácsához megküldött, a debreczeni tudományegyetem megnyitására vonatkozó tervezetét.

Részletesen foglalkoztunk a miniszteri ter-vezettel, mely szerint a tudományegyetemen a református hittudományi kar, melyre különben is az egyházkerület adja a költséget, 1914—15. tanév kezdetével megnyitják; míg a jog- és ál-lamtudományi-, valamint a bölcsészeti-karnak csupán az első évfolyama nyit meg az 1914—15. tanévvel, a többi évfolyamok pedig foko-zatosan, vagyis a II-ik évfolyam — mind a két szaknál — az 1915—16. tanévvel, aztán a következő években a III-ik, illetve a IV-ik évfolyamok. Az orvosi kar csak 1916—17. tan-évvel kezdődik.

A miniszternek leírata kétségtelven nagy örö-met okozott Debreczenben; azonban a jogi- és a bölcsészeti karnak illetén fokozatos megnyi-tása mellett, hogy visszas állapotot teremtené, másrészt hátrányos is lenne a tanári karra.

A tanárok ugyanis maguk sem lennének tá-jékozva afelől, hogy tegyelmi tekintetben a mi-niszter, vagy az egyházkerület ajatt állanak-e? A tanulók is részben az egyetemi szabályzatok, részben pedig az akadémiai iskolai törvények alatt állanak.

Tanítás tekintetében is különös helyzet ál-lana így elő, mert más az anyag az egyetemen és más az akadémian; tehát a tanár miként alkalmazkodjék?

Más a tanárok köteleltsége is az egyete-men, mert míg itt csak egy tantárgyuk van, az akadémian 2—3 tárgyat is tanítanak; te-hát ha csak fokozatosan nyitják meg a tan-folyamok s az akadémiai tanárok csak részben neveztetnek ki egyetemi tanárokká, a tantárgyak egy része gazdátlan marad. Mindenki ugyanis csak azt a tantárgyat kötelel előadni, amelyre kineveztetik.

Az előadottak mellett még nagy méltányta-

A „Bikszádi”
természetes

Gyógy-ásványvíz

Egy üveg Bikszádi víz kapható minden fűszeres boltban 32 fillérért, üres üvegért visszafizetnek 8 fillért. Árjegyzéket kívánatra küld.

vegyi alkotórészeinél fogva a legjelesebb. Gyógy-hatása fölülmúlja a hasonlószeretelű kü földi ás-va yvizeket. Hurutos bántalmaknál páratlan. Az idei termésű avanyu borral vegyítve kellemes ital.

„BIKSZÁDI” GYÓGYFÜRDŐ IGAZGATÓSÁGA.

lanság is történe különösen azokkal a tanárokkal, akik regebben — vannak ugyanis többben, akik 10—15 év óta — tanítanak s így ez a körülmény a tanárok között csak a béke megzavarására vezetne.

A tanárok között megindult hát a mozgalom s a tiszántúli egyházkerület elé viszik panaszaikat, ahol, eméjük, méltányolni is fogják azokat és, hogy a jogi- és bölcsészeti-kar is egyszerre nyitassék meg az 1914—15. tanévvel, bizonyára kész lesz újabb anyagi áldozatot hozni, mert kétségtelen, hogy a miniszter által tervezett fokozatos feállítások csupán az anyagiakon múlnak.

És ha az egyházkerület az újabb áldozatra is hajlandó, akkor Debreczen városának sem szabad elzárkózni az elől, hogy az egyetemi teljes három kar megnyitható legyen. Vagyis a város, mely — mint a miniszteri leirat is elismeri — nagy lelkesedéssel karolta fel a tudományegyetem ügyét, mely célból nemcsak értékes és nagy területeket, hanem milliókat is felajánlott e műióknak legalább jórészt bizonyára hajlandó lesz mielőbb a kormány rendelkezésére bocsátani.

A balkáni békekötés.

Mi lesz Albániával?

A balkáni békekötés nehézségei, a szövetségesek között dúló viszály és a még mindig nagyon bizonytalan albániai helyzet sok munkát és gondot ad a diplomáciai köröknek. A külügyi kormányok arra utasították londoni nagy követeket, hogy minden tőlük telhetőt tegyenek meg a béketárgyalások gyorsítására és remélik, hogy a most mutatkozó ejentéket sikerül végre eloszlatni. Bulgária maga is sürgeti szövetségeseit és most már hivatalosan is bejelentette a belgrádi és athéni kormányoknál, hogy további halogatást nem tűr és ha a két szövetséges nem járul hozzá a hetek óta megakadályozott békepontokhoz, Bulgária egymaga megkötö a békét Törökországgal.

Custozza.

Kevés ember él az osztrák-magyar monarchia területén, aki ezt az olasz nevet nem ismeri.

Fényes, dicsőseges győzelem emléke fűződik ehhez a jelentéktelen kis olasz faluhoz, melyből az oroszjénrészt a magyar bakák vívták ki maguknak.

„Viktor Emánuel olasz királyja való megválasztása a szédarabolt olasz államokat egyesítette. Az egységes Olaszországból csupán Venetia hiányzott még, mely Ausztria birtokában volt.

Poroszországnak Ausztria elleni ellenséges magatartása 1866-ban háborúvá fajult s hogy az osztrákok délről-északra segélycsapatokat ne küldhessenek, Poroszország három hónapi támadó szövetséget köt Olaszországgal.

1866. június 22-én megkezdődik a déli hadjárat, Viktor Emánuel király maga veszi át az olasz hadsereg főparancsnokságát, míg az osztrák hadsereget a nagynevű Albrecht főherceg vezette.

Az osztrák csapatok június 24-én hajnalban megrázták kővéjukat s az akkori szokás szerint kicsinosították magukat s aztán megszállt a harra hívó kürt szava s vitézeink hátán merészen indultak el, hogy megtámadják a házukra törő olasz haderőt.

Kora reggeli órákban kezdődtek a csatározások, melyekben katonáink a legnagyobb hő-

Harc a görögök és bulgárok között.

Panghaionból érkezett távirati jelentés szerint a tüzelés éjféli körül véget ért. Este érkezett távirat szerint délután Panghaion felől ismét ágyu- és puskatüzelés hallatszott. Az ellenségeskedéseket tehát nyilván megint megkezdtek. Közlebbi jelentések hiányzanak. Panas szófaj görög követ tegnap Gesov miniszterelnöknél a kormány nevében tiltakozott a panghaioni események miatt. Gesov miniszterelnök azt válaszolta, hogy azonnal megadja a szükséges utasításokat az ellenségeskedések rögtöni beszüntetésére.

Szófiából jelentik: Kücsük Köprüli körül a görög tüzelés megátadta a bolgárokat. A heves tüzelésre mindaddig nem felejtették a bolgárok, míg azt nem látták, hogy az ellenséges szövetségesek a táviróvezetékeket és a hidakat is megromgálták. Erre megszólaltak a bolgárok ágyui is. Hosszu és heves harc után sikerült legyőzni a görög csapatot, mely ágyui hátrahagyásával eszeveszetten menekült el.

Athénből jelentik: A görög és bolgár csapatoknak Hanhági és Nigrita területén lefolyt veres összütközéséről ideérkezett hírek nagyon mély benyomást tettek. A kormány körében sem tagadják, hogy a helyzet nagyon komoly. A kormány Szófiába érélyes tiltakozást küldött azzal a felszólítással, hogy a bolgár csapatokat haladéktalanul rendeljék vissza azokba a hadállásokba, melyeket az ellenségeskedések megkezdése előtt foglaltak el. A király, miután Venizolász-szal és a külügyminiszterrel tanácskozott, elhatározta, hogy azonnal Szalonikibe utazik, továbbá Sándor herceg és az egész vezérkar elkiséri. Ma délejt a király és vezérkara a Panther torpedóhúzó fedélzetén már meg is érkezett Szalonikibe.

A görög-szerb határ.

A belgrádi «Tribuna» közli: A bolgár kormány hozzájárul ahhoz, hogy Szerbia az általa megszállott területeket végleg birtokba vegye Monasztir és Ohrida város kivételével. Ezt a két várost azért nem akarja Bulgária átengedni Szerbiának, hanem inkább Albániához szerezni csatolni, hogy Görögország és Szerbia határai

ne érintkezzenek. A szerb kormány nem ért egyet ezzel a tervvel és a határkérdés még távolról sincsen elintézve.

Forrong Albánia.

A bécsi «Alb. Korresp.» jelenti Durazziból: Ugy látszik, hogy Essad pasa további magatartását az ország hangulatától teszi függővé. Ugy török, mint szerb részről erősen agítálnak az új Albánia ellen. Egész Majsszia, te Djakováig, forrong. Az összes törzsek gyűlésznek és fegyverbe szölitják a harc képeseket. A hangulat nagyon ellenséges Montenegró és Szerbia ellen.

IRODALOM.

A «Vasárnapi Ujság» május hó 25-iki száma nagyon szép és érdekes képeket közöl Adakalé szigetéről, a pozsonyi gheffó égéséről, a svéd-magyar football mérkőzésről, a makói gazdák nagy kocsiversenyéről, a Király-színház bécsi vendéggjátékáról, a készülő Panama-csatornáról stb. Szépírodalmi olvasmányok: Kvassay Ede regénye, Pásztor Árpád, Lenkei Henrik és Farkas Imre versei. Szölliösi Zsigmond novellája is egy érdekes francia regény. Egyéb közlemények: aktuális arcképek, képek a Bach-korszakbeli hivatalnok egyenruhákról s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, sakkjáték stb. — A «Vasárnapi Ujság» előfizetési ára negyedévre öt korona, a «Világkronika»-val együtt 6 korona. Megrendelhető a «Vasárnapi Ujság» kiadótálatában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a «Képes Néplap» a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre két korona 40 fillér.

Modern és a legjobb

VILLAMOS
berendezések

rendelje meg

Földvári-nál

üneti telefon 168 — gyári telefon 816.
Tanuló felvétetik.

A következő napokon derék bakáink tovább üldözték és aprították az olaszokat, míg nem a szomorú kimenetelű kőnigrázi csata hírére Albrecht főherceg is kénytelen volt abbahagyni támadó hadjáratát.

Magyar ezredeink haditettei a történet lapjaira véres, de győzelmekről szóló lapokat írtak, mely véres betűk aranyakká színeződtek az utókor kegyeletes olvasóinak szemei előtt.

A debreczeni 39-es bakák büszkén gondolhatnak vissza elődeikre s a hazáért vajó küzdelemben számos példát nyújt nekik ennek az ezrednek dicső története.

Nagy nap a Custoza-nál vívott csata napja. Sok vér, sok derék magyar legény vére omlott ki, de dicsőséget szerzett örök időkre az ezredre s az egész hadseregre.

Ezt a napot fogja megünnepelni a 39 ezred s Debreczenben is nagyszabásu ünnepélyt tartanak június 24-én. Tábortábor és díszelés tartatik, valószínűleg katonazenével, mely reggel zenés ébresztő fog megelőzni. Délután sport-gyakorlatok mutattnak be a nyulási gyakorlótéren, melyre, valamint az egész ünnepélyre a város polgársága is hivatalos lesz.

Június 24-én reggel, ha majd Debreczen utcáin megszólal a katonahanda gyujtó, jelkesítő zenéje, jussanak eszünkbe a derék 39-es bakák, kik mindenkor vitézl és hőiesen viselkedtek és jussan eszünkbe Custoza!

Amerikai képek Tilos a sárga cipő.

A newyorki temetőből.

Üdött-kopott fejfa a szegények során, félig bedőlt siron, tromba betüvetéssel:

— Itt nyugszik Kovács János. Magyar volt. A Hajduságból.

Se több, se kevesebb. Magyar földről jött idegenbe szakadt, idegenben ragadt. Ott nyugszik a newyorki temetőben, a szabadság országában, de úgy, hogy abból a híres, nagy szabadságból sohasem volt egyéb része, mint az ingyenes sírhely a temetőszélen.

Nagy dolgok nyugosznak a newyorki temető magyar fejfa alatt. Széles e világnak ugyancsak parányi események, de annál nagyobbak a sír csöndes lakójának.

Az ember ugyanis pápaszemmel születik a világra. Különös, furcsa ablak van a szeme előtt, ami a legnagyobbak mutatja minden magunk dolgát és aprónak, semmisségnek a többiekét. Kovács János is a maga nagy dolgaival nyugszik a new-jersey-i homok alatt. Elhajt, kihívadt sok színes álmot, megannyi bizakodó, erős fogadkozás.

Mikor utra készült a Hajduságból, hogy mondogatta:

— Elmegyek, El én! Nem tart többé engem még a szolgabíró sem itthon. Tul megyek a nagy vizen néhány esztendőre, de aztán megjövök ide közzétek. Meglássátok, hogy megjövök, nem maradok daát. Kivásárlom a földjébről Széki Nagy Andrást. Ki én az egész portájából!

Széki Nagy András földje volt az, amit e föld kerekén a legnagyobb dojognak mutatott Kovács János szemüvege. Lankás dombaija, gyümölcsfákkal, patakjal, ami majmot is hajthatna, ha az ember kezelet vetne rája. Nem kerülne sokba az egész. Az öreg takarékos szívesen adna hozzá kamatra, ha a summát a földre fájbjáztatnát. Kovács János meg is tenné örömet, csak hogy a tanya még Széki Nagy András nevében áll.

— Majd esztendőre, ha megjöttünk, a malom is meg lesz.

Egyszerű falusi történet. Adója volt-e sok, vagy a földétség lepte el tulontul, mindegy az teljességgel. Hajdu Kovács János pénzzé tette mindenét, az atyafiság is összeadott valamikéket — hisz ugys meg hozza azt kamatostul — és utnak indult asszonyával a tengerekre. Jött: — beergedtek. Élt: — dolgoztatták. Amikor az ideje eljött: — meghajt. Meghajt odakünn a messze idegenben anélkül, hogy ujra látta volna a hajdusági telete halmokat...

Rácz-Rónay Károly.

Modern négyszobás
utcai lakás
villanyvilágítással és vízvezetékekkel
augusztus hó 1-től
KIADÓ.

Értekezhetni itt a szerkesztőségben,
vagy dr. Elek Dezső ügyvéddel Wer-
bőczy-utca (iparkamara-palota.)

Egy vidéki városban a közelepkolai igazgató hadat izent a sárga cipőnek, elítélvén annak viseletétől a tanuló ifjúságot.

Mert az igazgató szerint a sárga cipő nem illik ahhoz a szerénységhez, amely kell, hogy jellemezze a diákot. Vagyis megfordítva, mert hiszen két vege van ennek a dolognak is, mint a csái botnak: a sárga cipő viselete szerénységtelenség. Quod erat demonstrandum. Amit be kellett bizonyítani a viseletének elítélése által.

Hát én jó uram istenem, sok tarka-barka dolog történik ebben az országban, de azért ez a cipészeti jogkör sem utolsó regény. Illyemi sem volt már régen. Vajamikor volt, a kalapos király idejében, mert a rendeletfábrkás József császár még arról is szabályzatot csináltatott, hogy kinek szabad járnai pirossarku cipőben és kinek nem. Lám, ez a rég eltemetett s elfeledett, már annak idején is kinevezték császári jog most feltámadt egy vidéki iskola igazgatói szobájában.

Helyénvaló az ügyes? Hát az izlések különbözök s azok felett bajos disputálni, mert kinek a pap, kinek a papné, nekem a lánya. Az bizonyos, hogy az emberék többsége sem harátja a sárga cipőnek. Nem bánják, ha a gyerekek viselik, de maguk nem viselik. Az öreg ember konzervativizmusa ez, a rég szokásokhoz való ragaszkodás. Ámbár hiszen ez a szokás nem nagyon régi. A bőrök feketére való festése nem olyan ősi, amint gondolják. A rég magyar lábbeliek sárgák és pirosak voltak. A kordoványhórt szőmörccével festették. A bolgároknál ma is csak a férfi visel a fehér bőrlőnyhöz fekete lábbeljt, míg a nők a feketés szoknyához piros vagy sárga csizmét. Jól tesszik. Hiszen a mi ügynevezett uri viseletünk olyan kétségbeejtően szürke, sötét s egyhangu. Tessék megnézni valamely régebbi mester festményét, amely vajamit mozgalmas jelenéiet, forgalmas utcát, vagy piacletet ábrázol, hogy milyen kellemes hatást tesz ezen a szemre a viseletek sokszínűsége. Memjívél vidámabb, megnyire kedvesebb az, mint a mi mostani térfiviseletünk egyformasága. A színék kövesznek az élettől, má már jóformán csak a népnél és a katonaságnál találhatók fenn. De a katonaságnál is színtelenednek, gyakorlati okoknál fogva, a viseletek. A nép pedig — minden népviselet egy valamely egykori uri viselet utánzata lévén — szintén követi az uri viseletet a szürkeségben és az egyhanguságban.

A kosztümhistória elméjékedésből talán elég ise nygi, mert hiszen nem ez a napnák ezutali vonaja. Hanem az, hogy amiként nincsen nálunk a tisztviselőre nézve szolgálati pragmatika, amely a kötelességeit és egyben a jogait megállapítaná, hasonlóképpen hiányzik ez az iskolai tanítás és nevelés ügyében sem. Ami az egyik iskolában szabad, a másokban tilos. Régi iskolák ódon szabályokat őriznek tradíció gyanánt, amikre újabb iskolák ügyet sem vetnek. Egy helyen tilos a világos nyakkendő, más helyen szabad a világos nyakkendő, de nem szabad benne meitűt viselni. A vidéken tilos a dohángy intra et extra muros, Pesten vannak közepiskolák, ahol a fizorai szünet alatt a folyosón szabad a dohángy. Egyik iskolában a doktorátust feltarannőnek csak Mária néni a neve a másik iskolában a fiatal tanítókisasszonynak is «nacsésága» a neve a huszadik század demokratizmusának nagyobb dicsőségére.

Hogyan oloskodnak ki ezekből a gyakran elmentéses intézkedésekből a tanuló gyerekek?

Sohogy sem. Hanem megapaszatják már az iskolában, hogy nincsen igazság a földön. Az főment a Saturnusba lakni.

Évzáró hangverseny a Zenedében.

Előkelő közönség előtt mutatták be értékes tudásukat a Zenede felsőbb osztályu növendékei.

A műsort Fialka Sárika zongorajátéka vezette be, ki Grieg örökbecsü Sonátájának I. tételét játszotta megértéssel s mély átérzéssel.

A második szám a Csiba Miczike énekszama volt, kinek ragyogó énektudása s hangjának elbűvölő szépsége valósággal magával ragadta a jelen volt hallgatóságot.

Szé ptechnikával játszotta el ezután Harangi Erzsébet Gounod-Alard: Faust-ábrándját, kinek a jelenvolt hallgatóság szép játékéért lekesen tapsolt.

Nagyon tetszett a hallgatóságnak a Faller Anna zongorajátéka, aki Bach olasz zongoraversenyének I. tételét játszotta el előkelő játékstílussal.

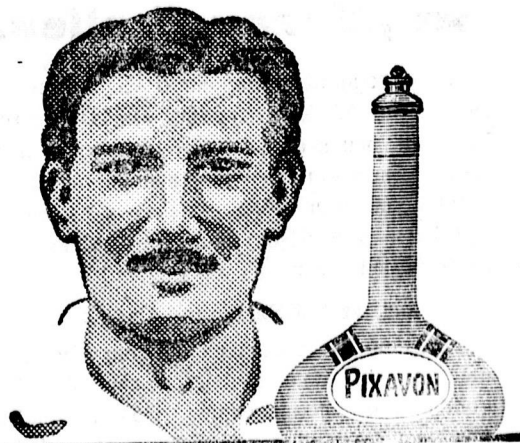
Külön kell említenünk az alig 16 éves Füre di László gordonka-játékművészetét, ki Schröder 38. opusát — örökbecsü gordonka-szólóját — korához képest oly szép technikával s a műszellemének és stílusának mély átérzésével játszotta el, hogy szép s kifejtett játéka a hallgatóság csodálatra ragadta. A szép kompozíciót Füre di Samu gordonka művésztanár tanította be.

Ezután Fialka Irénke, egy bájos 14 éves leányka Viotti 28-ik hegedüversenyét játszotta el értékes tudással. Az értékes betanításért külön dicséret illeti meg Füre di Sándort, Zenedék kiváló művésztanárát is.

A kis Füre di Irén után Kiss Jolán lépett a pódiumra, ki Rubinstein «Tarantelláját» oly hatalmas technikával s játékruiinnal játszotta el, hogy a hallgatóság valósággal ünnepejte Füre di Irént művészi játékáért.

Pálffy Irén és Neubauer Emma énektudásukról tettek tanúságot.

A műsort Mozart B-dur kvartettje fejezte be, melyet Weisz József (I. hegedü), Liszt Nándor (II. hegedü) Vajda Lajos (mély hegedü) és Füre di László (gordonka) adtak elő. A kvartetlet Füre di Sándor tanította be.

Pixavon-Hajápolás
tudományos alapon
a leghelyesebb mód a fejbőr
ápolására és a haj erősítésére.

Ára üvegenként: 2.50 K.
Hónapokig elegendő.

A debreceni lóverseny.

Második nap.

Fokozottabb érdeklődés mellett zajlott le a helybeji Lovar-egyget által rendezett ideai lóversenyek második napja tegnap délután. A koronkint fel-lejtő zsvaj, zenebona szinte a nagy pályák képét juttatta eszünkbe egy-egy pillanatra. S ha hozzávesszük, hogy még egy kis «baleset» is tarkította a verseny folyását, egész új perspektíva nyílt meg előttünk.

A deris májusi eg kicsaita a tavaszi kint-
tő-ökbe buitatott szebonél-szeb asszonyt, leányt, paján morolyok futották végig a mezőnyt, de vaj kacagások töltötték be a levegőget. S jó volt ez így, vagy talán rossz, mert a játékosok is nagyobb kedvvel, ambícióval és könnyelműbbséggel szedegették elő az egy-, két-, öt és tízkoronásokat. Kínél hogy akadt...

Mer! — a fene tudja, — aki megfogadta zigre a «Formosa»-t tízkoronával, azért csak kifordult a tribünről és sutyomban fedezte magát placra a két koronás bukínél.

Azért javarészt mégis csak letörésekkel végződött a verseny. Letörték a lovak és letörtünk mi józan publikum, akik pedig — hát így van ez már — nyerni akartunk.

Az akadály-versenyben Reisz főhadnagy — hiába, tüzer a fu — nekivágott a zöld bokros akadálnak, röpült a ló, de röpült a lovas is a — placra, de ez nem nyereséget jelentett, de egy kis koponyatörést.

Az egyik pályában valaki ejkította magát. — Ne féljen drágám, — mondta egy, a legszobb férfikorban levő erőteljes szép asszony. — buktem én már nagyobbát is, majd eljut kegyed isc da...

Egyekben nem történt semmi baj. Csak egy kicsit káromkodtunk a hiábavaló reménységünk, a rosszul megepített pálya, no meg az elmaradhatatlan jőfeje por miatt. De megkivált azért, mert a totalisatőr az isennek se fizetett többet, mint 10-re — 15-öt, 5re — 7et, 2-re — 3-t. A teremtésit, ha már az emoer nem nyer úgy sem, legalább az az esélye lenne, hogy tízre legalább egy fitos orru ötvenest nyerhetett volna.

Panasz az „Uranus” ellen.

A Nyiregyházán megjelenő «Szabolcsvármegye» f. hó 22-iki számában «Jaj Debreczen!» cím alatt panaszos levél jelent meg a debreczeni «Uranus»-mozi ellen, amelyet minden további kommentár nélkül közlünk s ajánljuk azt úgy Debreczen város tanácsának, valamint a rendőrfőkapitányságnak figyelmébe.

Igen tisztelt Szerkesztő Ur!

Tegnap Debreczenben dolgom lévén, oda-utaztam családommal, (feleségemmel és két iskolába járó gyermekemmel) Rokonaim körében töltöttem a napot, este pedig a gyerekek unszolására el akartam menni egy moziba. Az utcai hirdetési oszlopon, az «Uranus»-mozi plakáton hirdeti előadásait és elhatároztam, hogy ide megyünk.

Az első kép után egy borotvált arcú fiatal ember állt fel a dobogóra és belekezdett egy

reiesen disznó, izlést abszolute nélkülöz, minden kritikán alól kupténak az előadásába. Egészen bizonyos vagyok benne, hogy a legutolsó párisi santanban sem túrték volna meg ezt a triviális, trágár dajt.

Körülnéztem, a rendőrtisztviselőt keresték a szemem, azt hittem, hogy felháborodva fogja az előadást betiltani. Szégyejem azonban, hogy ennyire naiv voltam. A rendőrtisztviselő nem állt fel, nem kapott a kardjához, nem háborodott fel, hanem igenis: a közérkölcis szolgálatában álló tisztviselő a pad ajatt gurult nevetében, anynyira mulatott a dal piszkos szövegén.

Ezután az ugynevezett mozi kizárólag a disznóságot kultiválta és csak az előadás végén mutatott be még egy moziképet.

HIREK.

Napról-napra.

Komédia.

Football, tenisz, fejverősi Akad nálunk napról-napra, Csöd, közgyűlés, kölcsönkérés Sem ad okot a panaszra

Csupán nyári színházunk nincs, Csodálatos, — uramfia! Holott épp a mi életünk A legnagyobb komédia...

Yankee.

— Az esküdtképes egyének kimutatása. Az 1897. évi XXXIII. t.-c. illetőleg az ennek végrehajtása tárgyában 1898. évi szeptember 1-ső napján 3300. I. M. E. sz. alatt kelt miniszteri rendelet alapján értesített Debreczen sz. kir. város lakossága, hogy az összeíró bizottság által az esküdtképes egyének 1914. évre szóló alapajstroma összeállítván, az a fent hivatalt törvényes rendelkezések értelmében a városi székházánál — a városi kiadóhivatalban (l. e. m. 26. sz.) — 1913. évi június 1-től kezdődően 15 napon át közszemlére kitétetik, ahol az a hivatalos órák ajatt emgtekinthető. A fent említett törvényes rendelkezések értelmében alér alkalmos egyének kihagyása, akár nem alkalmosak bejegyzése miatt a 15 nap alatt bárki felszólalhat s a felszólalásokra, melyek a fent említett helyen szintén közszemlére kitétetnek ki, további 8 nap alatt bárki észrevételeket tehet. A felszólalásokat az észrevételeket az összeíró bizottság eljárásánál kell irásban benyújtani, vagy szóval előterjeszteni. Kelt Debreczen, 1913. évi május 24-én. Kovács József s. k., polgármester, az összeíró bizottság elnöke.

— Egyháziátogatás. Dav'dházy János kabai ref. lelkész, debreczeni egyházmegyei esperés a perettyóujfalu ref. egyházban a canonica visításte hó 24-én fejezte be és mindent rendben talajt.

— Iskolák újból való megnyitása. Tüdös Kálmán dr. városi fizti főorvos jelentette a polgármesternek, hogy a város Csapó-utcai részében a vörhenyesetek megszűntek, minélfogva az Eötvös- és Csonka-utcai iskolák újból való megnyitásának további akadálya nincs. A Csapókerti iskolát azonban, mivel a Csapókertben és Geréby-telepen még mindig fordognak elő vörhenyesetek, ezen továbbra is zárva tartani. Kovács József polgármester ennek folytán elrendelte hogy az Eötvös- és Csapó-utcai iskolák f. hó 28-án reggel megnyitassanak.

— Tanácsülés. Debreczen város tanácsa ma délután Kovács József polgármester elnöksége alatt ülést tartott, melyen azonban kevés és jelentéktlenebb ügydarabokat tárgyaltak, aminek oka az, hogy az előadókknak a két napos közgyűlés, valamint a közbejött vasárnap miatt, kevés idejük volt. A h. főmérnök jelentette, hogy a Zenede építésére az árlejtés kitűzetett. A pénzügyigazgató beadványt intézett a tanácshoz, melyben kéri, hogy miután a miniszter jóváhagyta a városnak az állammal kötött, az új pénzügyi palota építése céljából kötött cse-reszerződést, mely szerint a város a Kossuth-utcai 12. és 14. szám alatt levő telkeit átadta a pénzügyigazgatóságnak annak mostani telkéért, engedje meg, hogy a jeizett városi telkeken levő épületek lebontassanak, hogy az építkezés ott máh arább megkezdhető legyen. A tanács a kerelmet teljesítette.

— Papp Elek meghalt. A nádudvari kerületnek hosszú éveken át volt képviselője, Papp Elek f. hó 24-én, szombaton délután meghalt a Schwarzer-szanaszónban 76 éves korában. — Papp Elek dúsgazdag ember volt, akit jelkimeretlen emberek csödbe juttattak. Csödbe ment s maradtumáról is le kellett mondani, m'g két év előtt ejmje is eborult és a Schwarzerben két évig ingyen ápolták, m'g szombaton megváltotta szenvedéseitől a halál.

— A gazdasági egyesület ülése. Csapó István, a hajdúvármegye gazdasági egyesület titkára közli velünk, hogy a vármegyei gazdasági egyesület statisztikai és közigazgatás-szakosztálya e hó 23-án tartotta ülést dr. Czeglédy Mihály dr. szakosztályi elnök elnöksége alatt. Kovács József dr. debreczeni gazd. akadémiai tanár, szakosztályi előadó által készített egyesületi működési programot pontonként tárgyalták, mely programtervezet főbb pontjai: 1. a) Az egyesület anyagi erejének nevelése alapító és rendes tagok gyűjtésével és egy felhívás kibocsátásával a varmegye községeihez és városaihoz, valamint a megye nagybirtokosaihoz és nagybirtokosaihoz, hogy az egyesület szükségének fedezésére tegyenek egy nagyobb alapítványt. b) A gazdaközönség szellemi nevelésére való tekintettel ingyenes gazdasági munkák és gazdasági szaklapok kiosztását, valamint téji előadások tartását, gazda-napok, tanulmányi kirándulások, kiállítások, gépbemutatók és határjárások rendezését javasolja. c) Munkások közvetítését, tej- és gazdasági termények értékesítését bizományi alapon, hogy a termelő részesüljön az összes bevételben. Biztosítások eszközését, különös tekintettel az állatbiztosításokra szövetkezeti alapon. Különféle gépeke ladását eszközli, tekintettel a magyar gyártmányokra. d) A közlekedési utak és ügyek előmozdítása. 2. Titkár előterjeszté a cs. és kir. 7-ik hadtest hadbizottság átiratát, melyben nagymennyiségű zab- és rozsszállításra szólítja fel az egyesületet. Egyesület tagjai hirlapilag szólítandók fel ezekre a szállításokra. Szakosztály-előadó tervezetét egyhangúlag ajánlja az igazgató választóválasztmányának elfogadásra. — Elnök megköszönvén az előadónak nagy körültekintéssel összeállított programját, az ülést be-rekesztette.

— Öngyilkosság. Kurucz Dezső helyi elnök munkás a Varga-utcan levő keleti lakásában ma reggel mellbe lötte magát. Állapota életveszélyes.

— Baleset. Weisz Sándor hajdusámsoni kereskedőegéd valami árut akart jemejni az üzletben, miközben a létra megsuszott s ő oly szerencsétlenül zuhant alá, hogy lábszárcsontja eltört. Beszállították a közkórházba.

Szönyegek, Papiánok, Fügönyök, ágy-, asztalterítők és Paniel takarók gyárta.

Koncz fészt és vegyileg tisztit mindennemű ruhát, valamint csipke- és szövet függönyöket kifogástalanul.

DEBRECZEN.

Főüzlet: **Arany János-u. 10.** Fiók-üzlet: **Batthyányi-u. 2. sz.**

TELEFON: 701.

— **A játék vége.** A Hatvan-utcai 15. szám alatt lakik Mészáros Györgyné született Szilágyi Mária. Szegénység, nyomorúság otthonul a kiscsiny zugban s a mindennapi után való futkosás nagyobb terhet ró a gyerekgondnál. Egyedül játszadozott otthon a 3 éves kis Mihálygyerek s játék közben valahogy a konyhaszekrény polcához került, ahol a szegény házak mindennapi keléke, a marójug volt. A gyerek leemejté a gyíkos poharat, a többi aztán magától jött. Mentők, kórház, a rendőrség vizsgálata, amely keresi a bűnbakot, a felelőst. — Pedig talán keresni se kellene kedves rendőr bácsik. Vizsgálat nélkül is tudjuk, ki a bűnös. Ez az egész társadalom, amely elvonja az otthonától az anyját s nem gondoskodik helyette gyermek-gondozóról.

— **A leitatott gyermek halála.** Pécsről jelentik: Sopronyi Gyula 5 éves babonyai fiú a napokban alkoholmérgezés következtében meghalt. A csendőri nyomozás megállapította, hogy a kis fiú halálát megelőző nap délelőttjén a bodói határban Pölötei József borospincéjében felnőttek társaságában annyi bort ivott, hogy holtlétre jutott. Ugy kellett hazacipelni s másnap délelőtt meghalt. A csendőrség a társaság egyik tagját gyanúsítja, hogy leitatotta a serdülő gyermeket. Ifj. Pölötei József az illető, a ki tagadja a dolgot és azt állítja, hogy a kis gyerek maga kérte az italt. Ha így volna is, félhálórólban elszomorító, hogy egy kis gyermek felnőttek társaságában holtlétre ihatja magát.

— **László főhadnagy öngyilkos lett.** László Géza 1. honvédegyezredbeji főhadnagy, ki 4 évig mint hadnagy a debreczeni 3. honvédegyezredben szolgált, tegnap agyonlőtte magát. A szerencsétlen véget ért főhadnagy gen szimpatikus tagja volt a debreczeni honvéd tisztikarban; szorgalmas, józanéletű ember volt. — Azonban régebbi idő óta súlyos ideggyengeséggel szenvedett, ami miatt hat hónapig szabadságon volt s egy fővárosi szanatóriumban kezeltette magát. A hat havi szabadsága most járt le, mikor nekutánna felülvizsgálatra kellett volna mennie. Az ideggyengeség főhadnagy attól tartott, hogy a felülvizsgálaton szolgálatképtelennek fogják minősíteni s így nem szolgálhat tovább, mint tényleges tiszt s ezért követte el végzetes tettet. Tegnap hajnalban a budapesti Baross-utca 45. számú házában, ahol lakott, garzon-szobájában a tükrök előtt hajántékához szorította Browning-ját és agyonlőtte magát. Azonnal meghalt. A főhadnagyot a katonai hatóság fogja eltemetni. A szerencsétlen véget ért tiszt iránt városunkban is, hol négy évig tartózkodott, nagy a részvét.

— **Öngyilkos akart lenni.** Egy fiatal debreczeni ifjú, P. J. akart ma véget vetni Rakovszky-utca 9. szám alatti lakásukon ifjú életének. Közvetlenül a borzalmas tett elkövetése előtt akadályozta meg édes anyja.

— **Tolvaj barát.** Szilágyi Ferencz fejjelentést tett ösmerején tettes ellen a rendőrségen, hogy 24 korona készpénzét valaki a Vöröskör kocsimában ellopta. Gyanúja egy ott tartózkodó emberre irányul, akivel egy Hatvan-utcai kocsimában ismerkedett meg. A rendőrség megindította a vizsgálatot.

— **Marójug.** A megszokott eset. Nagy Mária ma reggel marójugótt ivott. Nem szerelmibánat az ok egyszer. Eddigi munkahelye nem tetszett neki, ott akarta hagyni. Szülei nem engedték. Következmény: marójug. A mentők a kórházba szállították. Állapota nem súlyos.

— **Tetten éri tolvaj.** Szombaton a kora reggeli órákban Lénárt Sándor cigány bejöpözött a Czukor József Simonffy-utcai 9. szám alatti lakására holmi kézzel fogott dolgok összeszedésére céljából. Eppen a falon függő órát akarta leakasztani, mikor a nesze fölébredt a szobában alvó Czukor József s a Faraó-ivadékok felüejte Jelenleg a rendőrség fogdáiban hűsöli.

Kuruzslás méreggel.

Megakarta mérgezni az anyósát.

Sötét büntényt akadályozott meg tegnap a nagygállomáson Furkó László rendőrelőőr. Valaki észajta neki, hogy egy Tar Gerzsonné nevű asszony lassan ölt méreggel el akarja pusztítani elmebeteg anyósát, Tar Józsefné Kádai Juhánrát, akit Hajdubáthézi Debreczenbe akarnak szállítani az itteni köz-kórházba. Tegnap meg is érkezett Tar Gerzsonné férje, kezében egy bádóg kannával.

Furkó kérdőre vonta, hogy mi van a bádógban. Tar Gergely ejőszőr titkalkozott az elleten, hogy őt kérdőre vonja Furkó, de hosszas fagggatásra mégis beismerte, hogy a bádógot Hajdusámsonból egy kuruzsló asszonytól hozta. Furkó Tar Gerzsonr az őrszobára vitte, ahol a következőket vallotta:

— Anyósom már négy hét óta elmebeteg, ami miatt úgy én, mint feleségem nagyon bánkódtunk. Mindenképpen azon voltunk, hogy a szerencsétlen asszonyt kigyógyítsuk. Már voltunk vele sok orvosnál, de egyik sem tudott rajta segíteni. A multkor Müller Adámné hajdusóváti szülésznőtől azt a tanácsot kaptuk, hogy menjünk el Hajdusámsonba s egy ottani Hajduné nevű kuruzsló asszonytól kérjünk orvosságot s az a beteget felléjenül meg fogja gyógyítani. Én el is mentem Hajdunéhoz, főzött is orvosságot, amelynek literjé 1 koronáért vettem meg. Most akartam hazavinni, hogy a kuruzsló asszony utasítása szerént szerencsétlen elmebeteg anyósomnak beadjam.

Tagadja, hogy ő azzal az orvossággal anyósát meg akarta volna mérgezni, vagy hogy az a barna folyadék egyáltalán méreg lenne.

Furkó a gyanus folyadékot dr. Szalay Béla hatóság orvosnak adta ki megvizsgálás végett.

Legujabb.

Saját tudósítónk telefonjelentése.

A Désy - Lukács-per.

Budapest, május 26. A Désy - Lukács-pernek holnap lesz a tárgyalása, amely elé nemcsak Budapest, hanem az egész ország lázas érdeklődéssel tekint. A tárgyalás előreláthatólag legalább öt napig fog tartani.

Elnök Balogh György lesz, szavazó bírák pedig Langer Jenő és Kallay Miklós lesznek, a vádhatóságot Sélly Barnabás főügyész képviseli. Három Bababás főügyész képviseli. Három Horváth Emil báró és Zboray Vilmos dr. védő lesz, u. m. Vázsonyi Vilmos dr. A tárgyaláson maga Lukács László miniszterelnök is meg fog jelenni, mert a bíróságtól ő is idézést kapott.

Vadász államtitkár visszalépett a jelöltségtől.

Budapest, május 26. Vadász Lipót államtitkárrá történt kinevezetése folytán a nyirbátori kerület képviselői mandátumáról lemondott. Az új választás elrendeltetvén, az ottani munkapárt újból jelölte Vadász Lipótot, aki ellen a függetlenségi párt Hrabovszky Gidó dr. képviselői ügyvédet, volf képviselőt jelölte.

Azt lehet mondani, hogy a nyirbátori választókerület színe-java mind Hrabovszkyhoz szegődött. **Vadász Lipót látva azt, hogy csufos bukásnak tenné ki magát, — a képviselőségtől visszalépett.**

A munkapártot egészen leverte a hír, hogy a kerület egészen elfordult tőle. Hiába volt a Jelzalogbank nyomása, hogy t. i. a községnek másfél milliós kölcsönét felmondotta, Nyirbátor híven kitart Hrabovszky mellett.

A munkapárt, nehogy egyhangú választás legyen, Kallay Miklóst léptette föl.

A balkáni béke.

Zonaon, május 26. A hatalmak követei teljes megállapodásra jutottak s úgy létszik, a béke rövidesen helyre áll. Csúpan Szerbia és Bulgária között feszült még mindig a viszony. Szerb és bolgár katonák között ma is összeütközések voltak.

Tanárok a kormány ellen.

Budapest, május 26. A középiskola tanárok tegnap országos gyűlést tartottak s elhatározták, hogy ha fizetésük és nyugdójuk tekintetében kellő intézkedés nem történik, a kormány ellen a legerősebb eszközöket fogják igénybe venni.

A képviselőház ülése

Budapest, május 26. A képviselőház ma délelőtt fél 12 órakor ülést tartott, melyen Tisza István házelnök eparentálta a legközelebb elhunyt Perczel Dezsőt, a munkapárt volt elnökét.

Lukács, Serényi és Beöthy a Ház legközelebbi — hétfőn tartandó — ülésén törvényjavaslatokat fognak előterjeszteni.

Az eljenzék nem ment be a Ház-ülésére.

Elsülyedt hajó

Smirna, május 26. A Nevara nevű amerikai hajó elsülyedt, 36 ember a tengerbe fullt.

Gyilkolt a közuti Bécsben.

Bécs, május 26. Bécsben tegnap egy közuti kocsit a nagy néptömeg közé szaladt és 12 embert halálra gázolt, többeket vesztélyesen megsebesített.

Meghalt püspök

Zombor, május 26. Ma itt meghalt Magyar Béla dr. nyugalmazott püspök.

Felrobbant puszkaporraktár.

Steinfeld, május 26. Az iteni katonai puszkaporraktár felrobbant.

Elitelt plébános.

Szombathely, május 26. A jászai római kath. plébánost, aki gazdaszonyával együtt kegyetlenül megkínzotta egy gyermekelhelyből kivett kis fiút, a törvényszék ma 3 hónapi fogságra ítélte.

Szőnyegek, Papiatok, Függönyök, ággy-, asztalterítők és Fianel takarók egyarosa.

CSARNOK

Egy szív története.

Regény.

Irtá: F. H. Budnett.

54.

Miért veszekedtek?

— Azt kívánta a nagybácsi, hogy Gaston vegye feleségül... feleségül Diana Dalrymple! — s a Cicely hangja remegett, amikor ezt mondta.

Most Polly igazán összeresztent; de gyorsan visszanyerte lélekjelenlétét.

— Hm, — szólt Polly, — hát olyan keserű dolog lenne ez?... Miért nem ígerte meg a nagybácsijának?

Cicely szemel ismét könyvekkel telek meg; ajkai is reszketni kezdtek.

— Mert... mert nagyon becsületes ember! — rebegte Cicely.

Polly nyugtalanul nézett rá s kérdezte:

— Hogyan? Hiszen Diana elfogadta volna! — s előkelő lenézéssel hangsúlyozta Polly e szavakat; de épp az előkelő lenézés adta Cicelynek vissza az érszései fölött való uralmat. Cicely hátravetette a fejét, barátjának a szemébe nézett s nyakát kifeszítette.

— Gaston finom uriember, — így szólt — és mást szeret...

De az utolsó szavaknál már eltűnt önérzete és elfuló-zokogó hangon ejtette ki az utolsó szót.

Polly elsápadt. Épp olyan izgatott lett, mint Cicely. De azért büszkén kérdezte:

— És miért nem veszi feleségül azt, akit szeret?

Hogy miért volt Polly most is büszke, azt nem magyarázhatni meg egykönnyen; talán csak azért az együgyű okért, hogy mindig büszke volt, ha Framleigh kapitány szóba került.

— Mert előkelő uriember! Ezért nem cselekedhetik úgy, mint cselekedhetik volna, — viszonzá Cicely sirva, bosszankodván a Polly hidegsége miatt. — Igen, mert Gaston szegény és becsületes. Még egyszer se kérdezte meg szerelmét és nem is fogja megtenni s mert szerelmese igen gazdag, ő pedig szegény! És... és vannak körülmények, melyek közepett a derék férfinak hallgatnia kell. Igen, az én bátyám szenved, nagyon szenved.

És Cicely lehajtotta fejét és hangosan zokogott.

De Sajátosmód Pollyt ez nem izgatta fel, pedig a jelen körülmények közt bizony megindíthat a volna. Mintha hidegen fogadná e könyveket s nagy, szürke szeméi ritka tűzzel lobogtak.

— Ah, — mondotta, — most már ériem a kapitányt büszkesége tartja vissza, hogy szóljon. Nagyobb a büszkesége mint a szerelme. Még akarja menteni büszkeségét akár a szerelme árán is. És az az asszony, akit szeret... ah, rá sem gondol! Nem szereti annyira, hogy belátná, hátha az az asszony is szenved. Persze csak ő szenved, csak ő áldozza fel magát! És... nem gondolja meg hátha az az asszony is részt vesz magának a szenvedésből és az áldozatból! S ha vesz is részt, mit bánja azt a kapitány! Igen, a Framleighek büszkesége! Csak ez meg legyen mentve! „Mindenjében derék uriember!” „Tulajdonos becsületes!” „Nagyon szegény!” Így mondják. Pedig, higgye el, önző és rideg!

S mielőtt még Cicelynek ideje lett volna felelni, sőt még mielőtt fellélegezhetett volna, Polly már elfordult és emelt fővel kiment a szobából, mint valami királynő a tragédiákban.

Folytatják.

Igazgató-szerkesztő.

RÁCZ-RÓRAY KÁROLY.

Sziács aczélfürdő.
Felső-Magyarország.

Egvedül ismert szénsavdus vasforrás. Legtöbb vasat tartalmazó ivóforrás becső használatra. Idény május hó 15-től szeptember hó 31-ig.

Felülmulhatatlan vészegényesség, sápkór, női bajok, hájgerinc és idegbajok, bénulás ellen, átszenvedett betegség és erőss munkásság után. Mint fürdőorvos Dr. Nádasy István hív. fürdőorvos működik. Utazás Bécstől 9 óra, északról Oderbergen át 5 óra, délről Budapestten át szintén 5 óra. Sziácsra vonatkozó falragaszok minden nagyobb vasuti állomáson ki vannak függesztve. Kimerítő fevilágosítást és prospektust, utazás valamint lakás árkedvezményről az elő- és utóidényben sít. ad a: Fürdőigazgatóság, Sziácscon (Zólyom-megye.)

Hársfalva
gyógyfürdő

klimatikus gyógyhely.

Vasuti állomás, posta és távirada. 230 méter magasságban fekszik a tenger színe felett. Fürdőidény május 1-től szeptember 30-ig. Gyönyörű fekvés, ózondus hársfa- és fenyőerdők. Kényelmes és olcsó ellátás, modern berendezés, hidegvíz gyógyintezet, sós és fenyő beléggzőtermek (Inhalatorium) savanyuvizes és vasas ásványvíz-fürdők, orvosi felügyelet alatt álló kitűnő vendéglők. Gyógyvíze kitűnő hatású tüdőbajok, malária (moesárlás), gégehörg- és tüdőhurut, máj- és lépdegánatok, hólyaghurut specificus a görvélyes esont báutalmaknál. Mindenféle idegbántalmak, fejfájás, migraine, histeria, szédülés, nehéz légzés, hipochondria, vérbajok, köszvény, görvény, bujakór, delirium nem-potat. Női bajok, sápkór, havi zavaroknál Részle esobb fevil. gositással szolgál:

a fürdőigazgatóság Hársfalva (Bereg-m.)

CSÁSZÁRFÜRDŐ.

BUDAPESTEN.

Nyári és téli gyógyhely, a magyar irlal-mas-rend tulajdona. Elsőrangú kónes hővízi gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelm. iszapfürdők, iszapborogatások, uszodák, ki ön hölgyek és urak részére. Török- és márványfürdők; hőleg-, szénsavas- és vllamc: vízfürdők. — A fürdők kitűnő ered. ményre használatnak főleg csuzosbántalmaknál és idegbajok ellen. — Ivó-kura a légző-szervek hurutos eseteiben s altesti pangásoknál 200 kényelmes lakószoba. Szolid kezelé intányos árak. — Gyógy- és zenedii nincs Prospektust ingyen és bérmentve küld.

az igazgatóság.

Zongorák, pianinók

elsőrendűek, újak: 700—2000 koronál; angol mechanikával, kereszt-hurok, hárfapedállal. Átjászottak: 300, 400, 500, 600, 700 koronál; vásárolhatók és cserélhetők.

Öcska zongorákat és pianinókat átcserelek újakra. Mindenféle átalakításokat, javításokat, hangolásokat jótállással vállalok.

Kernács zongorakészítő nagy telepei
BUDAPEST. Fióküzlet: Kálvin-tér 6.

Főtűzlet:

Szerecsen-u. 33. az „Opera” közelében

Egy okos fej

elsajátítja azon vívmányokat, melyekkel a tápszerkémia a háziasszonyt meg ajándékozta.

Dr. Oetker sütőpora a 2. f. élesztő pótlásul szolgál, mellyel kuglófokat, liszi és más egyéb tortákat, valamint mindennemű süteményeket és kelesztéket lazábbakká, nagyobbakká, jobb ízűvé és könnyebben emészthetővé tesz.

Dr. Oetker pudingpora a 2. f. tejjel főzve, gyermekeknek és felnőtteknek csontot képző, nagyszerű és olcsó utóledelt nyújt.

Dr. Oetker vanillinekra a 12 f. écsokoládé, tea, puding, tej, mártás és cróme vanillizálására szolgál és teljesen pótolja a drága vanillia esővet. Egy csomag tartalma 2—3 jó vanillia-esőnek felel meg.

Kimerítő használati utasítás minden esomagon. Kapható minden élelmszer üzletben, valamint drogériában. Vények ingyen.

Dr. OETKER, Baden-Wien.

Gutmann Testvérek

közszénbányái

Budapest, V. Béla-utca 6. sz.

Interurbán telefon: 33.

- Elsőrendű porosz darab, kocka és diószén, szoba és konyhafűtésre.
- Ostrau-dombraui darab, kocka, dió és aknazen.
- Ostrau mosott, gép- és kazánfűtési célokra, finom és durvaszemű kovácszén.
- Drenkovai szén, ipari célokra, saját gőzöstünnkel szállítva.
- Ostrau-dombraui pirszén, öntöde és szivógázmotor célokra.
- Ostraui-légszuszpirszén, szoba fűtésre
- Ostraui-közszénbrikett, 3 kilogramos darabokban, lokomobil és stabil gépek fűtéséhez.
- Minden vasut- és hajóállomásra szállítva.

Fürdőmegnyitás.

Van szerencsénk értesíteni a mélyen tisztelt közönséget, hogy Debreczen—De-recske—Nagyvárad vonalközpontján levő

Konyári Sóstó Gyógyfürdőt

Május 1-én, Áldozesütörtökön ünnepélyesen megnyitottuk.

Köztudomásu hogy eme szakemberek által századok óta női bajok, köszvényes, csuzos görvény és bulyakór s aranyeres bántalmak s bőrbetegségekről első helyen ajánlott hazai fürdő, páratlan olcsó, pedig ma már a kényebb igényeket is kielégíti. Van vasuti megállója a telepen naponta vasár és ün- pnapokon négy vonattal, harmincöt vendégszoba, beton alapzattal ellátott márványcement és fakadas fürdőszobái közös fürdő szórakozásokra, fedett kuglizó, csolnakázó, tenispálya, gyógyterembe biliárd s több újságok, szépen parkirozott és befásított sété s pihenő helyek, van kitűnő magyar és francia konyhája, hűsítő italok, mindenütt pedáns tisztaság, cigányzene, egyszerű levelek s lapok feladának. Távirada Bajonta Biharm. Fürdőorvos dr. Széll Kálmán. Igazgató Király István, ki a telepen állandóan kint lakik, a fürdő minden ügyében eljár és intézkedik. Konyári sóstó fürdő tulajdonosai.

Alapított 1901-ben.

HOROVITZ ZSIGMOND

Könyvnyomdája

Darabos-utca 7. szám.

Levélpapírok, falragaszok,
számlák, meghívók, név-
jegyek és minden egyéb
nyomdai munkák a leg-
pontosabban készíttetnek.
Szedőgép.   Telefon 412.

k
✂

dió-

- dió

si cé-

sszén.

it gő-

de és

ítésre

ramos

gépek

itva.

.

élyen

De-

levő

rdőt

kön

berek

ényes,

nyeres

nelyen

pedig

légtíf.

ponta

nattal.

pszattal

fürdő-

fedett

ógyte-

n par-

nyék,

nyhája,

ztaság,

ok fel-

Fürdő-

Király

akik, a

zkezik.

lonosai.

